

REDACTIA:

ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Art. coli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurese, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Pe urmele lui Hristos.

A intrat în triumf în Ierusalim nu ca să supere picioarelor sale pe cei învinși prin puterea Dumnezeirei sale ci să moară pentru ei. Cei ce l'au purtat în triumf l'au purtat și pe cruce și nu în intrarea triumfală s'a premărit ci în ieșirea triumfală din mormânt. Intrarea triumfală i-a pregătit-o poporul, ieșirea triumfală și-a pregătit-o însuși Isus Hristos pentru popor. Cu idea mare a Mântuirii a venit în lume, cu această idee a și murit și a și înviat. Personalitățile mari să absorb în misiunea lor, devin impersonale.

Acest fenomen îl vedem și la sfinții apostoli. Apostolul Pavel să luminează de gândirea mare a creștinismului, ia hotărîrea de a realiza organizarea bisericii creștine și moare cu hotărîrea sa în opera organizării bisericii. Nu la sedus nici triumful și nici prigonirea nu la spăimântat, misiunea la făcut impersonal și din aceasta impersonalitate a răsărit organizarea apostolească a bisericii.

Când a venit Șaguna între noi, ochiul său ager a înțeles durerile noastre și prin luminarea internă ce a făcut din Saul pe Paul ș'a luat gândul cel mare de a da viață bisericii naționale românești. Aceasta gândire mare la determinat la hotărîrea de a crea organizarea bisericii naționale, și în munca aceasta uriașă de agitare în jos și de eroism în sus a fost impersonal. Impersonalitatea aceasta a triumfat în opera sa de organizare, cuprinsă în statutul organic. A avut un gând și cu acest gând a murit. Șaguna ar fi fost om mare și dacă nu ajungea să realizeze gândul său, pentru că viața lui a reprezentat un ideal cu care mai bucuros a murit decât să se despartă de el.

Moisă Nicoară a fost cuprins de luminarea internă a sorții bisericii române, așa s'a plăsmuit într'ânsul gândul mare de a emancipa biserica română de sub ierachia sârbească și acest gând mare la determinat la hotărîrea mare de a lua asupra sa apostolia emancipării. A mers cu această apostolie în temniță, în azil, și a cheltuit averea părintească, nimic cerând pentru sine a murit moarte de martir pentru idealul său.

Mulțimea nu gândește, ea este aceeași masă impresionabilă care pornește după sentimentele produse în ia. Mântuitorul Hristos a fost primit întră osanele mulțimei din Ierusalim, care stătea sub impresia minunilor săvârșite de Isus minuni adevărate văzute cu ochii lor. Și recunoașterea dumnezeirei lui Isus nu la schimbat întru nimic; nici nu și-a pus diadema triumfătorului pe cap, nici s'a proclamat pe sine de atotputernic, ci trecut prin osanalele preamăritoare s'a retras la rugăciuni și întărire pentru opera cea mare a Mântuirii. A venit însă sfatul fariseilor cu acte false, cu calomnii și denunțări și mulțimea preamăritoare care nu gândește s'a schimbat în fiară sălbatică, căci unde nu este gândire nu este nici hotărîre statornică ci numai instinctul de conzervare ce să manifestează în imbecilă luptă de existență, unde nu este sfânt nimic dar absolut nimic.

Dar precum n'a schimbat pe Isus osanalele așa nu la schimbat nici urlete de răstignire. Lupta aceea internă din Gețimani a determinat hotărîrea cea mare din Gețimani cuprinsă în cuvintele: »Părintele meu, treacă dela mine paharul acesta, însă nu precum voiu eu, ci precum tu« este izvorită din gândul cel mare al Mântuirii.

Gândirile au să ne fie și călăuzele noastre iar nu instinctele. Gândirile cele mari ale misiunii noastre de a urma pe Hristos. Instinctul de conzervare al claselor și a orgoliilor personale sunt în perpetuă luptă de existență cu ordinea morală, pe noi n'are să ne determineze interesele de clasă și personale ci urmele lui Hristos cari ne duc la hotărîrea din Gețimani de a muri pentru convingerile noastre.

Apostolul Pavel n'a fost prigonit? Șaguna n'a fost calomniat? Moise Nicoară n'a fost denunțat? Ei n'au avut lupte interne? Au aflat însă calea pe urmele lui Hristos și ei au avut Gețimani lor. Nici noi n'avem altă cale decât urmele lui Hristos. În fața năpraznicei lupte de existență ce se desfășură în viața publică agitată de patimile omenești un singur gând să ne călăuzească: ce ar face Hristos în locul nostru și să mergem la Gețimani nostri, să ne luăm hotărîrea curată

Hristos ne-a arătat ce a făcut și în triumf și în umilință. Acum este săptămâna mare în care să desfășurăm momentele psihologice ale hotărârii mari. Din acest izvor al vieții să ne luăm hotărârile noastre și pe urmele lui Hristos să ne împlinim misiunea apostoliei noastre.

Vasilie Stroescu.

În primul nostru articol am stabilit origina hotărârilor mari. Am zis, că numai unde sunt gândirile mari sunt și hotărârile mari. Iată o ilustrație celebră a tezei noastre.

Marele Mecanat Vasilie Stroescu luminat de gândul mare a culturii românești s'a hotărât la fapta ajutoare și a făcut donațiuni regale pentru cultura neamului românesc. După darul de 100.000 Coroane pentru fondul cultural al Blajului a urmat darul întreit de 300.000 Coroane pentru fondul cultural al Metropoliei ortodoxe române. Numai un om cu gândiri mari este capabil de o hotărâre atât de mare.

Ne închinăm înaintea acestui mare bărbat pe care nimeni nu-l cunoaște dintră noi, dar vorbește cu noi prin graiul faptelor sale epocale. Nu știm ce să admirăm mai mult fapta ori impersonalitatea cu cari își tinde mâna sa nevăzută întru ajutorul culturii neamului românesc. Numai caractere mari sunt capabile de astfel de fapte.

Așa lipsă mare de caractere avem și iată-l pe Vasilie Stroescu în toată splendoarea sa drept dovadă, că mai sunt caractere întră Români.

Biserica care nu va înceta a să ruga pentru fericierea marelui Vasilie Stroescu îi trimite urările sale de sfintele sărbători celui ce a sfântit sărbătoarea Mântuirii cu darul mântuirii neamului său.

Întru apărarea ortodoxiei.

Întrunirea preoților din București.

Preoții din capitală s'au întrunit la sediul societății clerului român „Ajutorul“, spre a se consfătuși cu privire la măsurile ce trebuiesc luate contra preoților și funcționarilor uniți.

Întrunirea s'a deschide la orele 5 sub prezidenția preotului Ilie Teodorescu.

Preotul Simion Popescu, profesor ține conferința sa asupra românilor uniți.

Vorbesc apoi preoții C. Ionescu, Gibescu, Dimitrescu, care propun tipărirea conferinței preotului S. Popescu pe speșele preoților din Capitală.

Vorbesc de asemeni, preotul Avramescu, P. S. Sa arhiereul Calist, preoții Papian și I. Oprescu. Apoi s'a aclamă următoarea.

Moțiune.

Preoțimea Capitalei, adunată azi 4 aprilie 1910, în mare număr la sediul soc. clerului român „Ajutorul“, în urma cuvântărilor rostite:

Având în vedere că luptele vrăjmașilor neamului, și legei din ce în ce mai acute, — dovadă propaganda și uneltirile ascunse, cari ies la iveală pe fiecare zi:

Având în vedere că turburarea în sufletele drept credincioșilor în toate părțile țării, a început să ia caracter din ce în ce mai pronunțat și că toți să întrebă: „Până când insultele ce se aduc conducătorilor noștri sufletești și să înjosește biserica noastră strămoșască, de cătră papistașii și uniții din țară„;

Având în vedere că nu numai demascarea vrăjmașilor confesionali papiști și uniași, nu este de ajuns și trebuie să se ia măsurile cele mai severe, dictate de asemenea împrejurări, spre a nu ne primejdui mai rău;

Având în vedere că plecarea rușinoasă din țară a canonicului Baud, nu este o garanție că vrăjmașii nu vor mai scoate capul, și e probabil că chiar acest papistaș va mai reveni, spre a-și continua isprăvile sale de minciună și calomnie împotriva bisericii noastre;

Având în vedere că preotul unit dr. I. Bălan pripășit în țară contra legilor țării, — care nu recunoșc o confesiune unită, și deci nici biserica unită din str. Polonă, și care s'a indicat numai în scop proselitistic, — iar acel renegat s'a dovedit să este grav vinovat de propagandă nepermisă, cum am constatat din scrisoarea sa cătră călugărițele noastre Filofteia Popescu și Magdalena Iordăchescu, care fuseseră ademenite atrece la catolicism, iar în urmă ele căindu-se s'au întors la ortodoxie;

Având în vedere toate acestea și în urma cetirei scrisorii originale a preotului renegat,

Cerem cu toată căldura sufletului și cu toată credința în legea strămoșască, ce ne-a apărat neamul de veacuri, — ca onorabilul guvern să ia măsură pentru *canonicul Baud și preotul I. Bălan ca să fie expulzați după toate formele legale.*

Asemenea găsind în mare pericol în faptul că uniții veniți și stabiliți în țară s'au strecurat și a ocupat locuri însemnate pentru formarea odraslelor noastre, cum sunt școalele publice și private, cum și pentru conducerea noastră în viața publică, cum sur ministerelor și alte instituții publice, unde fac propagandă papistă, *cerem stăruitor ca toți profesorii uniți și toți funcționarii aflați în funcții la Stat și la instituții patronate de Stat, să fie concediați din aceste funcții* spre a da loc acelor patrioți cari își iubesc neamul țara, cinstind biserica ortodoxă și pe înalții ei conducători și cari ne vor scuti pe viitor de agenții papiști cari ne turbură dovedit, pacea și liniștea țării noastre scumpe.

Asemenea cerem ca în școalele primare publice mai ales în cele dela sate, învățământul religios să a predea de preoți.

Întrunirea se termină la orele 6.

Manifestația Doamnelor Române la Mitropolie.

Eri după amiazi la orele 5, un număr de peste 30 doamne române s'au prezentat la Mitropolie spre a manifesta contra atacurilor îndreptate în ultimul timp contra șefului bisericii române cum și contra bisericii ortodoxe române însăși, de către propagandiștii catolici.

Am remarcat pe d-nele: Ecaterina Gh. Gr. Cătaș, Lucina dr. Mironescu, Mariana Măldărescu, Mina Alexandrescu, Maria dr. Leonte, Maria C. Oprea, Elena Retoride, Ioana Retoride, Ioana Al. Mironescu, Zoe M. Balș, Ana C. Odobescu, Anastasia Filipescu, Constanța Costaforu, Suliana C. Miculescu, Zoe S. Râmnicianu, Elena M. Săulescu, Maria Atanasiu, Th. Florescu, Olga Mironescu, Melania I. Simionescu.

Vasilica Drăghiescu, Irena Greceanu, Elena C. Odo-bescu, Elisabeta S. Manu, Ecat. P. Olănescu, Maria D. Butculescu, Aneța M. Deșliu.

Doamnele au fost primite de către P. S. S. Teodosie Ploșteanu, vicarul Mitropoliei, care a stăruit ca fiecare să se iscălească într'un album.

La oarele 5 și jum. a intrat în salonul de recepție I. P. S. S. Mitropolitul Atanasie Mironescu, Primarul României.

Cuvîntarea D-nei Ecaterina G. Cantacuzino.

Doamnele au salutat pe Inaltul Prelat și doamna Ecaterina Gh. Gr. Cantacuzino, înmânând un apel I. P. S. Sale, a rostit următoarea cuvîntare:

„Inalt prea sfinte,

Înaintându-vă în numele a 800 de doamne române acest apel și în numele doamnelor române din Ploști, Vă rog stăruitor a lua toate măsurile pentru a aduce liniștea în inimile noastre îndurerate de atenta-te pe cari periodic vrășmași Sf. noastre biserici ortodoxe le stărnesc împotriva religiei noastre. Cred de datorita mea, Inalt Prea Sfinte, a vă spune că liniștea și pacea nu o vom putea dobândi până ce uneltirile viclene ale papistașilor nu vor încetă și abatele Baud nu va părăsi cu desăvârșire scumpa noastră țară.

Cuvîntarea D-nei Maria Măldărescu.

D-na Maria Măldărescu, în numele doamnelor române din Oltenia, a rostit următoarea cuvîntare:

Sunt larg deschise îngăduitoarele porți ale acestei țări, însă acei ce intră își închipuesc că suntem o turmă fără păstor.

Dar se înșală. Românul are o fire deosebită: cine nu-l cunoaște bine îl crede fatalist, un fel de arab care ar zice: așa a fost scris, la toate nevoile ce au dat peste el.

El nu este decât omul cu minte; mintea lui s'a copt la flacăra strașnicilor întâmplări, ce au dat peste capul lui — e răbdător pentru că a fost statornic în toate și a văzut că toate au trecut și el a rămas.

Și e mai ales blajin — cu toată vitejia lui — priviți amestecătura ce pridedește populația orașelor noastre și veți recunoaște numai decât românul cu ochiul liniștit și pătrunzător deosebit de streinul cu privirea curioasă, avidă, ori rea; acest popor atât de hulit are religia sufletului său! Pașnică și blândă, caritabilă și îngăduitoare.

Vedeți-l la țară: Toaca de lemn vestește sf. slujbă; în biserica săracă în care rusticul preot cu pletele pe umăr ca mântuitorul zugrăvit pe boltă, aruncă norul sfânt al tămăiei, el intră smerit cu fața pătrunsă de o dulce evlavie; femeile au adus din rodul binecuvântat al pământului jertfa ce vor împărți mai întâiu de „sufletul morților“ și apoi o vor gustă cei vii.

Pioasă amintire, prinos de iubire și de grije peste marginile acestei vițe, pioasă legătură între viața pământească și cea cerească.

Și astfel a trăit de secole în blânda lui credință ce i-a făurit nobilul lui suflet cu care azi și întotdeauna a primit în pragul casei lui ca și la granița țării nenorocirii și oropsiții, flămânzii și goniții de răutățile și sărăcia altor țări! Dar când această credință fu vre-o dată jignită, când „legea“ lui, pe care n'a căutat nici odată s'o impue nimănuia, fu amenințată, din sufletul blajin și omenos scăpară strajnica și dreapta mînie a răzbunării lui!

De acum vor învăța mai bine a ne cunoaște și prețui cei ce au mers cu îndrăzneala până a-și închipu-i că se pot atinge și de „cele sfinte ale noastre“!

Dacă s'au găsit „fete nebune“ cari au văzut că schimbându-și „legea“ vor îndestulă curiozitatea lor religioasă, dacă vre-un „slab de minte“ și-a închipuit că va ajunge mai lesne prin catolicism, fericirea eternă, dacă unele femei găsesc slujba religioasă mai civilizată la catolici sunt liberi, dar să nu se iacă „coadă de topor“ în mâna propagandei de desbinare morală, de vrajbă în familie, de dezordine nelegiuită în țara aceasta, căci blândul popor își va aduce aminte de timpurile când își apăra sfânta lege!

Profesorii catolici pe cari împrejurările vieții lor ce i-au făcut să-și găsească pâinea cea de toate zilele în această țară, să nu turbure conștiința copiilor noștri exaltând meritele catolicismului în orele de clasă, să nu mai furișeze în sufletele lor o neleală propagandă: nimeni nu le-a cerut să ne schimbe credința pentru pâinea și cinstea ce li se dă! Dacă în adevăr au o conștiință superioară să nu fure ce ne este mai scump: mintea copiilor noștri.

„Legea ne-a fost sprijinul statornic, legați de ea am biruit, ne-am făurit caracterul, judecata, dezvoltarea morală; vrășmași de moarte ne vor fi acei cari vor încercă să schimbe rostul vieții noastre!“

Religia ortodoxă, pavăza sfântă a trecutului nostru, va încălzi inimile noastre, le va deschide milei, dreptății sfinte în gravele chestiuni sociale, cari mai de-unăzi amenințară existența noastră de Stat. Va îmblânzi inimile oțerite, va sădi răbdarea, va vindecă rănile în-sângerate ale celor nedreptățiți; preoții noștri vor ști să vorbească limba sufletească a poporului nostru!

De ce catolicismul n'a fost în stare, în țările ce au condus mii de ani să înălture crimele revoluțiilor din calea progresului? De ce n'au făcut educația popoarelor în timpuri prielnice lor, cum ne cred destul de nevolnici pe noi, cari ne împărtaşim de cultura țării ce i-au izgonit, că ne vom da în mâna lor!

Pățania catolicului Baud să le fie veșnic în minte și să nu creadă „dacă au furat „oaiă rătăcită“ că păstorul nu veghează! El așteaptă răsplata vieții de trudă și de statornicie, izbânda nădejdlor lui: este sufletul însă-și al acestui neam înțelept și conștient de drep-turile lui și în stare a și le apăra.

Inalt Prea Sfinte,

Femeile române statornice în sfânta noastră cre-dință ortodoxă, moștenită dea-dreptul dela Mântuitorul lumii prin străbunii noștri, ne-am adunat în preajma prea sfințitului nostru ierarh pentru a-i mărturisi cre-dința noastră ortodoxă și nețărnică noastră venerație.

Cuvîntarea I. P. S. S. Mitropolitului Primat.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat răspunzând doamnelor a spus următoarele:

Pilda ce dați astăzi tuturor credincioșilor, o, pioase fiice ale sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, este din cele mai întăritoare și mai vrednică de laudă.

Biserica creștină încă din leagănul ei, care este crucea, a găsit în femeie un sprijin puternic. E mareață privesc de pe Golgota! Alături cu gloata, care bat-jocorea pe Mântuitorul înălțat pe cruce, se vede ceata sfintelor femei, care prin a lor durere mărturisesc o neclintită statornicie în cel ce părea de toți părăsit! Inima lor nu le înșelase cinstind până în sfârșit pe cel ce eră socotit între făcătorii de rele.

De atunci chipul femeii este nelipsit de lângă crucea Domnului! Și cu drept cuvânt. Ca mamă creștină femeia nu încetează a da Bisericii fii și a păstra în vatra ei căldura credinței, precum odinioară vestalele păstrau focul sacru.

Dacă femeia trebuie să stea departe de alte în-deletniciri obștești, cu atât mai mult are chemarea de a se interesa de religie, ce pune pecetea sfințeniei pe toate legăturile sociale și caritabile, al căror suflet e femeia.

În această privire Sfântul Ioan gură de Aur scriea unor înalte doamne următoarele frumoase cuvinte: Bărbatul și femeia în lucrurile lumești ca și prin însăși firea lor au o chemare aparte și un cerc de lucrare deosebit.

Femeia va căuta de casă, bărbatul de treburile din afară și de interesele obștești, dar în lucrurile ce se rapoartă la Dumnezeu, în apărarea Bisericii, deosebirea se șterge, ba adesea se întâmplă ca femeia să covârșească pe bărbat prin curagiu în luptă cum și prin o sfântă statornicie în ostenele. De aci laudele cu care în cartea sa către Romani Sfântul apostol Pavel încarcă pe un număr de femei, mărturisind că ele nu puțin au conlucrat la răspândirea creștinismului.

Cuvintele sfântului părinte au găsit o nouă și strălucită conformare în generoasa d-voastre mișcare din împrejurarea de față.

Nu este deci luptă mai sfântă și mai potrivită cu firea femeii ca cea pentru apărarea Bisericii și a vetei sale. Pro aris et facis. Și nici o laudă nu e de ajuns acelor cari iau parte la această luptă!

Sufletul fericitului între pomenire Mitropolit Calinic, a cărui memorie au cercat să o prihănească vrăjmașii bisericii noastre, se bucură de prinosul venerațiunii ce-i aduc astăzi iubitele sale fiice duhovnicești.

Mă bucur și eu smeritul său următor în scaunul acesta, că văz atâtea fiice pioase ale sfintei noastre biserici ortodoxe naționale mărturisind cu bărbății dragostea lor pentru credința strămoșească.

Potrivnicii bisericii noastre și ai păstorilor săi, vor trebui să înțeleagă acum chiar fără voia lor că nu pot urzi nepedepsiți, planuri viclene spre surparea religiei noastre, care e cetatea nebiruită a neamului precum prea bine ziceți în adresa d-voastră!

În cinstea femeilor române, care ca muma și soția rezvrătitului Coriolan în frunte scapără patria de peire, s'a ridicat odinioară un templu mareț. D-voastre v'ați ridicat înși-vă temple nefăcute de mâni în milioanele de suflete creștine ortodoxe, căror le-ați redat liniștea și pacea.

Fi-ți deci binecuvântate pioase fiice ale Bisericii străbune. Fie binecuvântate casele cu soții, cu fiii și toate rudeniile d-voastre.

Din parte-mi reînoesc în această frumoasă zi făgăduința ce am dat în ziua alegerii smereniei mele la scaunul mitropoliei; că vom fi straja neadormită a sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, împotriva tuturor uneltirilor mărturisite și nemărturisite ale protivnicilor, și vom lucra cu osârdie și fără șovăire pentru întărirea și înflorirea ei.

Vă mulțămesc cu căldură pentru sprijinul ce dați sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, și în amintirea frumoasei, d-voastre mișcări vom dispune ca să se scrie numele d-tre pe table, care se vor așeza la jertfelnic în toate bisericile, spre a se pomeni la Sfânta Proscomidie.

Vă mulțămesc încă odată și vă binecuvintez.

*

După această cuvântare I. P. S. S. Mitropolitul Primat a condus pe doamne în paraclis spre a vizita frumoasele picturi și obiecte sfinte de acolo.

Te-Deum.

În Catedrala mitropolitană din Capitală, a oficiat un Te-Deum spre mulțumire Domnului că a păzit Biserica României de uneltiri vrăjmașe, Comitetul doamnelor române, care a luat inițiativa acestei protestări împotriva propagandei catolice. A asistat la serviciul religios care a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat înconjurat de clerul mitropolitan și asistat de I. P. S. S. D. D. Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei. În strane au stat P. S. S. D. D. Conon, episcopul Hușilor, arhieriei Sofronie Craioveanul și Theodosiu Ploșteanul, arhimandriții Iulius Scriban, directorul Seminarului Central, Theodosiu Cherculescu, Iustin Săvulescu, Valerian Chiriță și Evghenie Humulescu, arhidiaconul Grigore, ierodiaconul Nicodim Crăciunescu, defensorul eclesiac D. Georgescu, protoereii Mihail Popescu și Athanasie Protopopescu împreună cu tot clerul metropolitan.

Răspunsurile au fost date de corul Mitropoliei. I. P. S. S. Mitropolitul Primat a rostit și o strălucită predică.

Înaltul prelat a pomenit numele tuturor doamnelor cari au luat inițiativa acestei cucernice demonstrațiuni pentru apărarea bisericii naționale.

Doamnele române au fost conduse după terminarea serviciului divin, în apartamentele metropolitane, unde I. P. S. S. au vorbit cu d-lor.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat s'a întreținut și cu delegația comunității bisericii Floreasca, reprezentată prin d-nii: Ștefan Dinulescu și Vătan Gănciulescu.

Solemnitatea s'a încheiat către ora 1. d. a.

Alcoolismul.

Alcoolistul, ca „distrugător“ al puterilor sale proprii.

Disertațiune cetită la cursul antialcoolist al instit. ped. din Arad de V. Drincu ped. c. III.

La voi cobor acuma,
Voi suflete amăgite,
Și ca să vă ard fierea,
O spirite amețite
Blăstămul îl invoc.

Eminescu.

Iubiți ascultători!

Cea mai desăvârșită și mai pre sus de toate ființele de pe pământ, este omul. Ființa acestuia, este un organism fizic, psihic și rațional, adică după chipul și asemănarea Creatorului ei.

„Rațiune“, ce frumos fenomen sufletesc și ce mareț dar divin, dar cu atât mai frumos e acela, care îl știe menține acest fenomen și nu-l lasă a fi alterat, prin diferite plăceri lumești.

Pelângă acest dar, Dumnezeu a mai dat omului și voinței lui libertate deplină, pentru a lucra numai aceea, ce este favorabil atât lui, cât și semenilor lui și a evita răul public.

Unii oameni însă dela început s'au folosit rău de libertatea voinței date de Dzeu și abătându-se dela el prin o viață murdară, plină de desfrânări și de plăceri senzuale, s'au lipsit de comunitatea cu Dumnezeu, rătăcind în bezna păcatului, făcându-se astfel părtași

spiritelor amăgitoare, diavolilor și prin urmare „diavoli.“ De acestia sunt mulți și astăzi.

Dar, ce „frumos e omul Doamne, când „minte-i e regină“, zice poetul A. Murășan.

Da, e drept aceasta, dar eu mai adaug și zic, că de o „minte regină“, iarăș numai un corp sănătos, poate dispune. Condițiile indispensabile pentru un corp sănătos, pentru un organism normal sunt: curățenia, hrana bună, îmbrăcăminte modestă și peste tot o energie corporală și spirituală, dela tot, ce ar putea influența în mod stricăcios asupra omului. Înfluențele stricăcioase corpului, sunt nenumărat de multe, iar dintre cele multe, ca deosebire acelea, cari excită plăcerile senzuale, ca de es.: „beția“, desfrânarea dinpreună cu luxul, provoacă mai mult ruina averii materiale și spirituale ale omului.

Iubiți ascultători! După ce v'am arătat în câteva cuvinte, ce este omul, cum are el să viețuiască, pentru-că cu mândrie să poată purta numele de „om“, vă voi arăta și urmările rele ale unei vieți, pline de plăceri, carea în primul rând e cauza mizeriei deaproapelei meu, a „beției“, deci beția va fi și subiectul dizertației mele de azi.

Nimic nu e mai rău, mai păgubitor pentru dezvoltarea unui om, nimic nu-i distruge tot ce are el mai bun și sfânt mai, nimic nu-i omoară mai sigur orice urmă de energie, decât statornica adormire a urâtului cu alcool.

Iubiți ascultători!

Alcoolul a fost și este, dar prevăzând influența lui stricăcioasă, prin o luptă unitară și conștientă, „nu va mai exista“, cel puțin pentru aceia, cari vor constata sinuciderea organismului lor propriu, prin consumarea acestuia.

Nimic nu deșteaptă conștiința omului mai mult, cași știința, zice inv. Björnson. Dreptacează, pentru-ca să putem ocoli un lucru și mai ales un lucru rău, este bine și trebuie, ca mai întâi să-l cunoști. Să scrutăm deci, mai deaproape ființa acestui aprig dușman al nostru.

Beutura, această este otrava cea mai puternică, care însă nu ucide la moment, ci pe cei mai mulți îi expune la un trai de chin vecinic. Acest mare inamic al omeniei, anualminte, pretinde mai multe jertfe, decât toate loviturile sorții, măcelurile și resbelele comune. Otrava aceasta, se află aproape în toate materiile organice, ce le primește omul în sine, firește în una în măsură mai mică, sau mai mare, decât în cealaltă. Alcool putem produce deci, din grâu, săcară, orz, cartofi, struguri, prune, mere, pere, și din alte poame. Toate acestea, la început, până adecă nu le expunem la anumite schimbări, își au dulceața lor naturală și puterea de nutriție, mai mare, sau mai mică. După ce însă punem de es. grâul, să fermenteze care la început, în loc de zaharul ce-l aflăm la fructe și alte materii, conține amid, adecă materie foarte nutritivă, aceasta se descompune în zahăr care mai târziu să transformă în dioxid de carbon și alcool curat. Vedem deci, din două materii folositoare corpului, noi însine inconștient, dăm naștere altor două materii distrugătoare. Cine are lipsă însă, de dioxid de carbon? Că atunci când espirăm, aruncăm din noi acest gaz stricăcios corpului, pentru a-l înlocui prin înspirare cu oxigenul curat, care dă viață și energie. Da, și de acest gaz au lipsă plantele, cari fără de el n'ar putea trăi. Despre aceasta e convins fiecare dar să vedem acum, cine are lipsă de spiritul sau alcoolul

curat, concentrat, sub care înțelegem: „soluțiunea originală“ a fluidului, „otrava vie“?! La aceasta întrebare, cred, că unii mi-ar da răspunsuri mai nimerite, alții mai greșite, iar alții s'ar învârti în sfera unei dubietăți vecinice. Ce ar putea fi oare, cauza acestei stări, care nici decum nu poate conduce pe om, la rezolvarea directă a acestei întrebări? Mai și mai întâi, lipsa de energie corporală și spirituală, neștiința și neprecugetarea. Pânăcând omul nu va cunoaște bine acest inamic, lucrările lui în corpul omenesc și urmările lucrărilor lui pentru om, omul va fi învins de el în favorul celor, cari vor a-și incununa viața cu anul unei primăveri de adânci bătrânețe, eu voiu înfățișa și lucrările lui în internul omului, în legătură cu anumite păreri greșite, pe cari le voi combate arătând urmările grave, ce le aduc acele lucrări. Precum produsele, din cari se extrage acest fluid, sunt de mai multe feluri, așa și beuturile aceste sunt diferite și una mai amețitoare, decât alta. Astfel de beuturi sunt: „berea, vinul, rumul, rachiul, opiumul ș. a. La început, flecare dintre noi simte amare beuturile acestea, dar dedându-se omul cu primul pocal în familie, ca copil tânăr, își pune bază mai multor neajunsuri, boale, neplăceri, defecte corporale și spirituale pentru viața jună, grăbește finea chiar tinereții sale Tot astfel se consumă și acela, care ia primul pocal numai ca june. Amar e primul pocal de bere, dar luată tot mai mare, ea devine: „fagur de miere“. Tot așa răchia, vinul ș. a,

Aceasta provine de acolo, precum știm bine, unii chiar din experiențe, că și „nicotiniștii“, nu din prima sugaretă au tras venin în plămânile lor fragede, ci la primul fum, acelea a fost iritate mai mult, făcându-i greață omului și apoi continuând aceasta gradat, tot mai puțin au fost iritate, pânăce în fine timpind cu desăvârșire și nervii gustativi din gură, ei au devenit pătimași. Așa e și cu cel-ce bea. Azi bea un pocal, mâne altul, poimâne altul, iar papilele gustative amorțesc tot mai mult, pânăce omul nu mai simte în fine necesitate de mâncare, pentrucă nu-i simțește dulceața. Aceștia sunt de regulă, cei cari se numesc: „moderați“. Din acești moderați se fac apoi: „pătimași“ cari, dând la o parte toate interesele lor familiare și eliberați de orice griji, se simțesc fericiți în nefericirea lor și a familiei, lor de a continua mai departe cu 3—4 mai târziu cu litrul și așa mai departe tot mai mult. Așa ademenește acest „venin dulce“ pe omul ușoratic, dar să vedem acum ce influență are acesta asupra corpului în general. Unii susțin, că alcoolul nutrește corpul il îngrașe. E ceva în lucru. Unele beuturi ca de es.: „berea“, conține mai puțin alcool și pe lângă aceasta și unele materii nutritive. Berea îngrașă corpul, dar îngrașarea aceasta e scump plătită căci e constatat, că berea edifică într'o parte a corpului, iar în alta distruge. Distruge prin îngrașare inima ba distruge și nervii. Alcoolul produce urmări triste, ca de es.: „boală de apă“, „crepare de piele“, „apoplexie“ ș. a. Alcoolul, e venin, iar acest venin consumat, împedecă activitatea normală a organismului întreg și veninul, ca materie de nutriție nu poate fi admis nici la un caz. Asă e cu berea. Și dacă am constatat astfel la bere, care am zis, că conține mai puțin alcool, de ce să facă excepțiune de es.: vinul, rachiul ș. c. l. cari conțin și mai mult alcool?!

Demulteori auzim pe omul bolnav, zicând: „Beau puțin, ca să-mi mai amortească durerile,“ pe cel obosit de muncă: „Beau puțin ca să mai prind putere“ și să-mi fac lucrul mai departe. Aceștia răspund cu mult mai nimerit, dar fără a cunoaște cauza negativă a

lucrului. Ei adevărat, în lășitatea lor se simțesc tot mai slabi, până nu cheamă într'ajutor alcoolul, care apoi le amorțește nervii și ei continuă apoi mai departe munca, cu o nouă energie dar nenaturală, iute moleșitoare; printrucă, în starea lor amorțită, totul e o forță fizică inconștientă, iar nu o renaștere naturală de puteri. Așa dară el ar fi putut rezista lucrului mai ușor, înoindu-și puterile pe cale firească, adevărat prin o împărțire binechibzuită a lucrului și prin o muncă moderată, alterată cu odihna recerută. În cazul acesta vedem însă că un om ca acesta, el însuși își pune piedecă în mersul urgent al lucrului său, el însuși își face din un lucru, două; ba îl zădărnicește chiar de multe ori, nemai putându-i lua nici un folos. Mai iată deci una, ce nu poate fi admisă. Sunt după aceea unii, cari îl beau acest venin, pentru-ca să se încălzească. E drept, că se încălzesc pe un timp. Dar aceasta căldură nu provine dela alcool, ci dela circulația mai repentină a sângelui spre periferia corpului. De aceea vedem, că celce bea în continuu e pururea roșu, adevărat tot sângele iese la suprafața corpului, ba demulțori neputând circula de comprimarea cea mare săvârșește diferite excese. — Această căldură încă nu ține mult. Când și alcoolul își începe odată operațiunea sa, corpul rămâne rece iarăș. Această părere, se poate explica însă și altcum. Anume așa: că nervii, cari conduc iritabilitatea la creeri și au menirea, de a da știre acestora despre diferite influințe externe, tâmpiți fiind prin mijlocirea alcoolului, dau răspuns contrar acestora. Alții zic, că alcoolul ajută mistuirea chiar dincontră. Omul, care își ia regulat porția înainte de fiecare mâncare, își tâmpește gradat papilele gustative, încât, mai târziu nu mai simțeste dulceața hranelor bune, prin urmare se îndestulește, cu mai puțin și mai rau și așa ajunge în urmă a jertfi totul numai pentru „alcool“, pentrucă alt nutremânt nu mai cunoaște. Până aci am tratat dar', despre ființa alcoolului, speciile lui, puterea și influința lui asupra organelor corpului, împreună cu cel mai nobil organ: „creerul“ și despre părerile greșite, cu privire la puterea de vieață a acestuia. — Acum se cercăm urmările acestuia asupra unui individ în parte și asupra omenimei întregi. De vom cerceta-o și aceasta ne vom forma un tragic tablou despre întreaga omenime și în deosebi, despre acel neam de oameni, din care facem și noi o mică, sau poate prin mărețele idei ce urmăm, o însemnată parte. Omul la început e moderat. Acesta e „spiritul cel rău și și amăgitor“, diavolul, care pelângă toată moderarea sa, mai iute, ori mai târziu, ajunge aceeaș soarte, cași fratele său mai introdus în patimă. Pentrucă „alcoolul“ ori luat mai des, ori mai rar, ori cu pocal mai mic, ori cu litrul, acela își implinește datoria sa. Distruge celulă, de celulă, până-ce e nimicit întreg organismul. Și dacă chiar nu s'ar putea dovedi aceasta, prin anumite cazuri speciale, desigur o va dovedi aceasta o viață stânsă în roaua dimineții, lipsită de cele mai dulci momente ale ei: „liniștea și pacea unei adânci bătrânețe.“ Moderarea întrupează „patima“ în om. Omul bețiv face, totul numai pentru a putea satisface poftii sale. Muncește el cât muncește, dar crescând patima, în raport îi scade puterea de a munci și așa nefiind îndestulit cu ceea ce îi dă puterea brațelor sale e avizat a instrăina a ceea, pentru care a asudat altul numai, ca să aibă pe ce bea. Vedem deci trecerea dela un vițiu, la altul, până ajungem la crimă. Vai și amar de familia, al cărei cap este bețivul! În aceasta familie nu va domni nicicând „pacea, bunăînțelegerea și iubirea părintească.“ Vai și amar de gospodăria a cărei conducător este „bețivul.“ În o astfel de gospo-

dărie nu va fi nici când o conlucrare armonică pentrucă, ce unul va edifica, celălalt va dărîmă. Omul bețiv își lasă casa, masa lucrul și odihna și merge să moțaiască toată noaptea le masa alcoolistilor. Acasă copiii sbeară de frig și de foame. De aici apoi numai atunci vine acasă, când nu mai are pe ce bea, dar nu de săturat. Acasă apoi deșteaptă din somnul lor cel mai dulce pe nevinovații copilași, cari numai în somn mai pot puțin uita de mizerii, de foamea și golăciunea corpului lor. Dărîmă și sparge tot, ce-i stă în cale. Dupăce, mai mult timp face el acest lucru, ajunge la o treaptă, care e asemenea cu treapta nebuliei. În starea aceasta „bețivul“, nu mai cruță o vieață în familia sa. Toți îi par' străini, toți îi sunt vrăjmași. La urmă iritarea ajunge la culme și bețivul cade învins în anumite locuri și între anumite împrejurări rușinoase. — Acesta este sfârșitul tragic al unei familii de bețivi, dar să vedem acum ce generații ne lasă „morți umblători.“ Generațiile lor, dau cea mai tristă icoană. Copiii abnormali; monștrii, surzi, muți, orbi, șchiopi, idioți, cu corp diformat, tâmpiți total, hoți și criminali, cu un cuvânt de aceiea, cari mai bine de nu s'ar naște. Inima țî-se frânge, iar ochii țî-se umplu de lacrimi la aspectul unui astfel de tablou. O Doamne! Dar cu astfel de generații, vom putea noi oare, să ocupăm un loc în lupta pentru existență, alături cu celelalte popoare ale lumii, resistând cu tărie multelor ispite, ce năpădesc zilnic asupra noastră? Nu! Pentrucă lipsește tăria și unitatea brațelor individuale ale neamului. „Omul trebuie să fie organizat trupește și sufletește pentru viață, tot așa un neam sau o națiune. Unitatea trupului, o dă perfecțiunea organismului său, iar unitatea spirituală o dă „rațiunea“, care e identică cu conștiința curată.“ Unitatea rațiunii însă, o dă integritatea organelor sale individuale. Ce vom face dar?

Frați colegi!

Prevăzând deci marele periclu, ce amenință masa poporului nostru, să ne unim în cugete și în simțiri și din sincerile noastre convingeri, să luptăm pentru salvarea ei!!! Misiunea pentru care în acest curs, în aceasta societate de abstenență însă, este cu mult mai grea, decât a putea fi îndeplinită așa ușor. Unul dintre cele mai puternice mijloace și ca atare de caracter divin apostolesc este propaganda, verbală sau în scris, arătând, ce e veninul otrăvitor, botezat „alcool“ și ce urmări dezaastroase aduce consumarea aceluia.

Voi fii ai poporului românesc, lipiți-vă cu căldură de sinul aceluia, că sinul vostru este. Îndreptați greșelile lui! Spuneți-i, că mai bine hrănește corpul decât orice, o mâncare simplă dar bine gătită și variată. Carnea, laptele, să fie mai des pe masa lui, dar nu să-le ia din gura pruncilor și să le ducă la vânzare, pentru-ca eventual să aibă pe ce să adăpa cu alcool. Spuneți-i, că pentru a păstra căldura corpului, sunt menite hainele, iar acelea să fie corăspunzătoare cu temperatura. Serile de iarnă, să le petreacă la sălașul său cel cald, între zimbetele nevinovăției copiilor și fericirii familiei lui, cetind sau lucrând diferite lucruri frumoase, iar nu în crășma din deal sau vale, sau chiar în nomolul străzilor. La aceste sări, să luați parte și voi din când în când și prin persvadări binevoitoare, să aprindeți în el, măcar numai o mică schinție de convingere. Iar mai în urmă vă spun, nu uitați „apa curată o cea mai bună“ dintre toate beuturile și ea este singura, care potolește setea omului! Iar mai presus de toate, să predomină „exemplul viu!“

Pentru că atunci nu vi-se va imputa mereu, că: „predicați apă și beați vin,” iar ținta voastră va fi reușită!

Frați colegi!

Într'adevăr ce sublimă e chemarea aceasta, deși pare atât de grea și împlinind-o cu luptă sfântă ce viitor ilustru vă zîmbește! Ce e mai înălțător și mai nobil, decât să-ți vezi neamul, care mai înainte orbecă în întunerecul neștiinței și a convingerei de sine, viu și robust ca străbunul său. Veți întimpina desigur mari greutăți, piedeci uriașe în cale, dar nu vă perdeți energia! Voiți și veți putea! Probați și veți reuși, dacă și nu dintr'odată, dar încercând tot mereu fără șovăire, veți eși învingători la urmă. Ascultați deci armele voastre și la luptă înainte, căci a celui ce luptă e viitorul!—

Iar când: „puterea convingerii“ va predomină în popor, el va fi salvat, iar noi apostolii lui vom fi însămnați cu litere neșterse în cartea viitorului măreț!

CRONICA.

Înaintarea Episcopului din Caransebeș. Duminecă a fost hirotesit în Sibiu întru arhimandrit alesul episcop al Caransebeșului Dr. Miron Cristea, joi a depus jurământul înaintea Măiestății Sale în Viena, în ziua a 3-a de Paști va fi sfințirea întru episcop iar vineri la Sfântul George instalarea în scaunul episcopesc din Caransebeș.

Dr Victor Stanciu, distinsul profesor la școala civilă de fete din Sibiu, în anul trecut școlar fost profesor practicant la institutul ped. din Arad, a făcut examenul pedagogic profesional la universitatea din Budapesta, nici nu să poate altfel dela dr Stanciu decât cu succes distins. Ne bucurăm din inimă de aceasta splendidă agvizitie a școlii românești.

Poșta Redacției.

Domnii colaboratori îi rugăm să fie îndulgenți, că trimisele lor nu s'au publicat până acum din îmbulzală de material, vor urmări însă deloc ce se va face loc.

Cronică bibliografică.

Biblioteca Poporală a „Asociațiunii“. *Floarea soarelui.* Legendă de Ștefan Cacoveanu.

A apărut în „Biblioteca pentru toți“, *Povestiri mărunte* de N. N. Beldiceanu. În dorința-i de a face cât mai larg loc în colecția sa tinerilor scriitori de talent, „Biblioteca pentru toți“ editează acum un volum de povestiri mărunte al d-lui N. N. Beldiceanu. În volumul de față cititorii vor descoperi, că d. Beldiceanu, pe lângă nota umoristică, are și o latură duioasă, sentimentală, de care se folosește însă cu multă discrețiune. În adevăr, în unele din povestirile sale d. Beldiceanu dă copii adevărate de pe natură pe cari cetitorul le urmărește cu sentimentul de plăcere pe care-l procură producțiile simple și nemeșteșugite. La sfârșit însă, un cuvânt, o frază, deschide deodată sufletului perspective noi și-l umple de o nemărginită tristețe. Aceasta e chiar farmecul de căpetenie al nuvelilor d-lui Beldi-

ceanu. Cetiți de pildă. „Mutul“ nuveleta asta așa veselă dar al cărei sfârșit umple sufletul cetitorului de compătimire pentru soartea unui biet cîine mut, împușcat de un vier. Și altele de acest fel. D. Beldiceanu scrie frumos și știe să fie interesant. Dintr'un subiect cu totul neînsemnat, d-sa face o bucată drăguță care se citește cu multă plăcere. Pe cât de adevărate sunt figurile pe cari d-sa le schițează cu o mână sigură, pe atât de firesc e și stilul în care scrie. E un scriitor care are tot dreptul să aspire la atenția publicului. Prețul 30 bani. Să află de vânzare la mai toate librăriile din țară.

Concurs.

În urma încuviințării Ven. Cons. diecezan cu Nr. 945/910i se publică de nou concurs pentru îndeplinirea parohie, a II din Chisindia, apoi pe baza ordinului Ven. Cons. No. 1664/910 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din Mustești cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele, condițiuni, și anume: **în Chisindia**, carea fiind de clasa a II, dela recurenți să recere, cualificațiunea prescrisă în §-17 alinia a două, dar în lipsa acestora să vor admite și recurenți cualificați și numai pentru clasa a III-a.

Emolumentele: 1. una sesie pământ parohial de deal, parte arător, parte pășune 2. una grădină intravilană 3. birul preoțesc câte una măsură cucuruz sfărmat, 4. stolele legale 4. întregirea legală dela stat.

în Mustești, care fiind de clasa a III, dela recurenți să recere cualificațiunea corespuzătoare.

Emolumentele: 1. Casa cu intravilan parohial, 2. O sesie parohială, parte arător parte fânaț 3. Birul dela fiecare număr de cașă una măsură cucuruz sfărmat, sau în bani două coroane 4. Stolele legale 5. Întrăgirea legală dela stat.

Alesul la ori cari din aceste parohii, vor avea să supoarte dările publice după sesie și intravilan, cel va beneficia, observându-se că aleși vor fi obligați a providea catehizarea în școalele confesionale ort. din loc fără alta remunerațiune dela parohie ori dieceză.

Doritorii îndreptățiți de a ocupa vreuna din aceste parohii, să avizează, că petițiile lor ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial respectiv să le înainteze P. Oficiu protopresbiteral în Butyîn (Buteni) având dânsii cu stricta observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, a se prezenta în vreo duminică ori sârbătoare în s-ta biserică cutare spre ași arată desteritatea în oratorie și cântare.

Comitetele parohiale

În conțelegere cu *Iulia Bodea* adm. protopresbiteral.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei a doua vacante din **Soborșin** prin aceasta să publică concurs cu termenul de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Parohia este de clasa I-ă.

Venitele acestei parohii sunt: 1. Întregirea dotațiunii din vistieria statului 1490 cor. 68 fil. (690 cor. 68 fil.). 2. 4 jughere de pământ, parte arător, parte fânaț. 3. Birul și stolele legale.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și trimită recursele ajustate conform regulamentului, în termenul concursual, oficiului ppezbiteral din Maria-radna, iar dânsii să se prezinte — cu stricta observare a dispozițiunilor regulamentare — în S-ta bise-

rică din Soborșin, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința dela 14/27 martie, 1910

Comitetul parohial-

În conțelegere cu *Procopie Givulescu*, pprezbiter.

—□—

2—3

Pentru indeplinirea parohiei vacante din **Milova** să publică concurs cu termin de alegere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Parohia este de clasa a III-a.

Venitele acestei parohii sunt cele fixate în coala B. de fasiune.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți, ca recursele lor ajustate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Milova să le susțearnă în terminul concursual Oficiului pprezbiteral din Mariaradna, iar dânsii să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozițiilor regulamentare — în S-ta biserică din Milova pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința comitetului parohial din Milova ținută la 14/27 martie, 1910.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopie Givulescu*, protoprezbiter.

—□—

1—3

1. Căcărău, în bani gata: 300 cor. 10 șinice bucate parte grâu, parte cucuruz, computeate în 140 cor. 24 m. de lemne pentru învățător și școală; scripturistica 8 cor. conferința 16 cor; cvartir corespunzător și grădină de legume precum și stolele cantorale uzuate dela funcțiunile obveninde.

2. Ignești, în bani 200 cor. 16 jug. pământ estravilan, 5 Hl. grâu, 5 Hl. cucuruz, 60 litre păsulă, 8 stângini lemne pentru învățător și școală, scripturistica 10 cor., conferința 10 cor., cvartir și grădină, darea după pământ o solvește cel ales.

3. Minead, în bani 200 cor. 4 Hl. grâu, 4 Hl. cucuruz, scripturistica 5 cor. conferința 6 cor. 5 stângini lemne pentru învățător și școală, cvartir și grădină.

Neagra, în bani 200 cor. 4 șinice cucuruz, pentru lemne 32 cor. scripturistica 5 cor. conferința 6 cor. venitele cantorale, cvartir și grădină.

5. Susani, în bani 160 cor. 6 șinice bucate, 4 stângini de lemne, 2 măsurii mazăre, scripturistica și conferința 16 cor. cvartir și grădină.

6. Vasoia, în bani 200 cor. 1/2 sesie pământ 40 cor. 10 șinice bucate, parte grâu, parte cucuruz = 100 cor. 8 stângini de lemne pentru școală și învățător, conferința 12 cor. scripturistica 8 cor. locuință și grădină.

În ori care din acestea stațiuni cantoratul în bis. să va provedea fără alta remunerațiune din partea celor aleși. La toate aceste stațiuni să înțelege și sperativa întregire de stat la timpul său, comform noii legi școlare regnicolare.

Doritorii de a ocupa vreuna din stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescise vor avea a-le înaintă P. O. oficiu protoprezbiteral din Buteni (Buttyin) com. Arad, până la **30 zile** după publicarea acestui concurs, având a se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în s. biserică din comuna în care a recurs spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Buteni (Buttyin) la 22 mart. 4 april. 1910.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: adm. protop. *Iuliu Bodea* insp. școl.

—□—

3—3 gr.

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei învățăto-rești cantorale vacante din **Ateasiu** cottul Bihor ppiatul Tinca să publică concurs cu termin de **30 zile** dela I. publicare în foaia oficioasă; pe lângă următorul sara: cvartir liber stole cantorale și 800 cor. bani numărari, iar pentru 200 cor. se va cere ajutor dela stat.

Reflectanți recursele adresate comitetului parohial să le substearnă protoprezbiterului tractual în Mėhkerék, și să se prezente în biserică din Ateasiu în vre-o duminică ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Ateasiu 10/23 ianuarie 1910 în ședința comitetului parohial.

Mihaiu Hasașu

președinte

Teodor Gite

notar

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin*, ppresb.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului învățăto-resc cantoral dela școala gr.-or. rom. din **Görbed** cottul Bihor ppiatul Tinca, cu termin de **30 zile** dela prima publicare — să escrie în senzul ordinului Veneratului Consistor din Oradea-mare N. 3079/1909 concurs din oficiu pe lângă următoarea dotatiune:

1. Cvartir liber foarte acomodat cu grădină de legume. 2. Dela 261 numere de casă câte 2 cor. bani 522 cor. 3. Dela 261 numere de casă câte 15 litre de cucuruz 4. 4 jugere de pământ. 5. Stolele indatinat dele mort mare 2 cor. mort mic și alte funcțiuni 40 fileri.

Alesul va avea să încălzească și sala de învățământ și va solvi dările după pământ.

Reflectanții sunt avizați să-și prezenteze recursele adresate comitetului parohial subscrisului protoprezbiter și să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din Girbed pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Micherechiu 7/20 martie 1910

Nicolae Rocsin protopop.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului învățăto-resc dela școala confesională rom. gr. or. din **Valeamare** cott Arad, să escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salarul în bani gata 400 coroane. 2. Naturale 6. Hectl. grâu (à. 13 cor. = 78 cor.) și 6 Hectl. cucuruz (à. 10 cor. = 60 cor.) totala în valoare de 138 coroane. 3. Pentru scripturistica 15 coroane. 4. Pentru curatorul școalei 20 coroane. 5. Spese de conferință și reuniune învățătorescă 20 coroane. 6. Lemne după trebuință atât pentru școală cât și pentru învățător comuna să indatorează a le aduce din pădurea comunală, din cari pe partea învățătorului s'a computat 20 metri în preț de 100 coroane. 7. Pământ învățătoresc estravilan 2 1/2 jug. catastrale anual 42 coroane. 8. Venite cantorale computeate anual 10 coroane. 9. În fine cvartir în natură 2 chilii, cuină, grajd și alte supraedificate cu intravilanul de 375 stânj. □. — *Intregirea salarului la 1000 cor. și cvincvenalele abveniende se vor cere dela stat conf. art. XXVII: 1907.*

Alegândul învățător va avea a suportă cantoratul atât în cât și afară de biserică fără altă remunerațiune

Dela recurenți să recere cvalificațiunea prescrisă în §-ul 60 din Regulament, a produce estras de botez și atestat de moralitate și serviciu de până aici.

Competenții vor avea a se prezentă în vre-o duminică sau sârbătoare la s-ta biserică din Valeamare spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Cei apți de a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți. — Doritorii de a ocupa acest post vor avea a subșterne documentele prescrise — comitetului parohial din Valeamare — prin O. Oficiu Protoprezbiterial diu Hălmațiu (Nagy Halmagy) în terminul susindicat.

Dat din ședința comitetului parohial din Valea mare ținută la 9/22 martie 1910.

Ioan Săracu,
președ. com. par.

Mihai Oarcea,
notar com. par.

În conțelegere cu: *Cornel Lazar,* protoprezbiter-inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea ambelor parohii din **Cintei**, atât aceleia reactivată prin concluzul de sub Nr. 119 909 a Ven. Sinod eparhial, cât și aceleia rămasă vacantă după repositatul preot Ioan Iancu, să escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Ambele parohii fiind de **clasa primă**, dela recurenți se recere cvalificațiunea coresponzătoare.

Venitele împreunate cu acestea parohii sunt: 1. Câte una sesiune pământ parohial; 2. Câte un intravilan parohial; 3. Desbăgubire de imaș; 4. Pentru bir și stole câte 500—500 cor. solvinde din cassa culturală.

Cei aleși au să supoarte toate contribuțiile ce cad după sesiile beneficiate și au să provadă catehizarea în școala noastră confesională din loc fără ori ce remunerație.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parohial din Cinteii, să vor așterne la oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Chișineu la Nădab în terminul concursual, având recurenții a să prezentă în cutare duminică ori sârbătoare în sfta biserică din Cinteii, pentru a-și arată desteritatea în cântare și oratorie, pe lângă observarea dispozițiilor §-ului 20. din Reg. pentru parohii.

Cinteii, din ședința comitetului parohial ort. rom. ținută la 20. decembrie 1909 (2 ian. 1910).

Gavril Popluca,
preș. com. par.

Ioan Popovici,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Demetriu Muscan,* adm. ppesc.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru zidire școalei din **Păiușeni**, (prot. Buteni) pe baza incuviințării Venerabilului Consistor de sub Nru 8267/909 1730 dec. se publică licitațiune minuendă cu prețul de exclamare 4000 coroane pe ziua de 25 aprilie (8 maiu) 1910 la 11 ore în localitatea școalei. Licitanții au să depună ca vadiu 10% din prețul de exclamare în bani gata, ori în hârtii de valoare acceptabile. Planul și preliminarul de spese și condițiile de licitațiune să pot vedea la oficiul parohial

din loc. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrarea spre executare aceluia dintre licitanți în care va avea mai multă încredere.

Licitanți nu-și pot formă drept la diurne și și spese de călătorie. Contractul încheiat pentru întreprinzătorii va fi valabil după subscriere, pentru comuna bisericască numai după aprobarea Veneratului Consistor.

Păiușeni, din ședința comitetul parohial ținută la 28 martie (10 aprilie 1910).

Ioan Andrei,
preș. com. par.

Ioan Lipovan.
not. com. par.

—□—

1—3

Pe baza incuviințării Ven. Consistor, de sub Nr. 4598/909, se publică licitațiune minuendă, pentru edificarea de nou a unei sale de învățământ, pentru comuna bisericască gr. or. rom. din **Pojoga** (Pozsoga) protopresb. Lipovei, Comitatul Caras-Severin, cu prețul de exclamare: 6629 cor. 96 fileri pe ziua de 20 aprilie c. v. 3 mai n. 1910, la 11 oare în localitatea școalei vechi din loc.

Licitanții au a depune vadiu de 10% din prețul de strigare în numerar, ori papire de valoare acceptabile.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare, se pot vedea la oficiul parohial de acolo.

Comuna bisericască își rezerva dreptul de a da lucrarea spre ezeutare aceluia din licitanți în care va avea mai multă încredere.

Licitantul nu-și poate formă dreptul la diurne și și spese de călătorie. Contractul încheiat cu întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, pentru comuna bis. numai după aprobarea lui din partea Ven. Consistor.

Dat, din ședința comitetului par. din Pojoga ținută la 14/27 martie 1910.

Iosif Olari,
preș. com. par.

Teodor Bollo,
not. com. par.

—□—

2—3

Prăznicarele:

Bunavestirea, Floriile, In-
vierea Domnului, Sfântul
George, lucrate frumos,
conform prescrișelor bi-
sericeii noastre pe lemn
de teiu, se află de vân-
zare cu prețul de 9.—
Coroane pr. bucată, la

Librăria Diecezană
din Arad, Str. Deák-Ferenc Nrul 33—34

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33—34.

Mare depozit în ornate, recvizite bisericesti și anume:

ORNATE (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericeii ortodoxe române,
◆ dela 50—1000 Coroane. ◆

POTIRE de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela
◆ 30 până la 200 Coroane. ◆

CRUCI pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela 4—100 Cor.

CĂDELNIȚE de bronz și argint dela 15—100 Coroane

CANDELE de argint dela
◆ 15 până la 100 Coroane. ◆

DISC cu stea de bronz și aur, dela 8 până la 50 Cor.

LITIER de tinichea și argint dela 15 până la 100 Cor.

CUTIE pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnavi, din argint, cu prețul de 30 Cor.

ICOANE pictate pe pânză în diferite culori și mărimi, dela 8 până la 100 Coroane.

PRAZNICARE pe lemn ori tinichea dela 8—50 Cor.

EVANGHELIA cu litere latine și cirile legate mai simplu dela 20—40 Cor., în legătură mai fină 50—150 Cor.

APOSTOL, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre. La dorință servim la moment cu informațiuni
◆ și deslușiri mai detaliate. ◆

Cu stimă :

Librăria Diecezană.